

Eğitim Yönetimi ve Eğitim Teknolojileri Alanında Yapılmış
Araştırmaların Bibliyometrik Analizi

*Bibliometric Analysis of Research Conducted in the Field of Educational Administration and
Educational Technologies*

Ramazan YILDIZ¹

¹ Okul Müdürü, Ali Galip Çalık Anadolu Lisesi, ryildiz@hotmail.com, <https://orcid.org/0009-0001-4164-4641>

Derleme Makale/Review Article

Makale Bilgisi

Geliş/Received:

11.10.2024

Kabul/Accepted:

07.11.2024

DOI:

10.5281/zenodo.14186685

Anahtar Kelimeler

Eğitim Yönetimi, Eğitim
Teknolojisi, Bibliyometrik
Analiz

ÖZ

Yönetim, insanlık tarihi kadar eski bir kavram olmasına rağmen, akademik bir disiplin olarak son yıllarda önem kazanmaktadır. Eğitim yönetimi, bu bağlamda öğretmenler, yöneticiler ve politikacılar açısından kritik bir rol üstlenirken, eğitim teknolojileri de eğitim sürecinin etkinliğini artırmak amacıyla teknoloji kullanımına fayda sağlamaktadır. Bibliyometrik analiz yöntemi, belirli bir alanda yapılan çalışmaların çeşitli özelliklerini dikkate alarak sınıflandırma amacıyla kullanılır. Bu araştırmanın amacı bibliyometrik analiz yöntemiyle eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri alanında yapılmış çalışmaların detaylı olarak incelenmesini sağlamaktır. Bu noktadan hareketle araştırma kapsamında Web of Science veri tabanında 1983-2024 yılları arasında yer alan 2864 yayın incelemeye alınmıştır. Bu araştırmanın alandaki yayınları çeşitli yönlerden ortaya koyarak Türkiye’de yapılacak çalışmalara yön vermesi sebebiyle önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri alanında literatüre katkı sağlayan üniversiteleri belirlemeyi ve bu alanlardaki gelişim yönlerini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, eğitimde dijitalleşmenin artışı, küresel eğitim sistemlerinin yeni dinamiklere uyum sağlama gereksinimini ortaya koymakta ve bu alanlardaki araştırmaların önemini artırmaktadır. Böylece, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri alanındaki bilgi birikimi, gelecekteki araştırmalar için bir temel oluşturacaktır.

ABSTRACT

Management, which has gained significance as an academic discipline in recent years, is an ancient concept as old as human history. In this context, educational management plays a critical role for teachers, administrators, and policymakers, while educational technologies contribute to enhancing the effectiveness of the educational process through the use of technology. The bibliometric analysis method is used to classify studies in a particular field by considering various characteristics. The aim of this research is to conduct a detailed examination of studies in the field of educational management and educational technologies using the bibliometric analysis method. Based on this, 2864 publications from the Web of Science database, covering the years 1983-2024, were reviewed as part of the research. This study is considered significant because it sheds light on studies in the field from various perspectives and is thought to guide future research in Turkey. It identifies universities that contribute to the literature in the field of educational management and educational technologies and reveals the developmental trends in these fields. As a result, the increase in digitalization in education underscores the need for global education systems to adapt to new dynamics, further highlighting the importance of research in these areas. Thus, the knowledge base in the fields of educational management and educational technologies will serve as a foundation for future studies.

Keywords

Educational
Administration,
Educational Technology,
Bibliometric Analysis

Sorumlu yazar/Corresponding author: Ramazan YILDIZ, ryildiz@hotmail.com

1. Giriş

Eğitim yönetimi, eğitim kurumlarının etkili bir şekilde yönetilmesi ve organizasyonel yapılarının iyileştirilmesi amacıyla geliştirilen bir disiplindir. Bu disiplin, eğitim politikalarının oluşturulması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecinde liderlik ve yönetim becerilerinin önemini vurgular (Bush, 2011). Eğitim yönetimi, sadece okul liderleri ve yöneticiler için değil, aynı zamanda öğretmenler, öğrenciler ve eğitim politikaları oluşturan hükümet yetkilileri için de kritik bir role sahiptir. Bu bağlamda, eğitim yönetimi çalışmalarının büyük kısmı, öğretim kalitesini artırmak ve eğitimde eşitlik gibi temel konulara odaklanır (Leithwood & Riehl, 2003).

Eğitim teknolojileri, eğitim süreçlerini desteklemek ve iyileştirmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin (ICT) kullanımını ifade eden bir disiplindir. Bu alan, öğrenme ortamlarının dijitalleştirilmesi, bireyselleştirilmiş öğrenme yöntemlerinin geliştirilmesi ve öğrenci performansını izleme gibi çeşitli yenilikçi yaklaşımlar sunar (Anderson & Dron, 2011). Eğitim teknolojilerinin temel amacı, öğrencilere daha erişilebilir ve etkili bir öğrenme deneyimi sunmaktır. Aynı zamanda, bu teknolojiler eğitimcilerin ders materyallerini zenginleştirmelerine, öğrenci katılımını artırmalarına ve öğrenme çıktılarına optimize etmelerine yardımcı olur (Schrum & Levin, 2009).

21. yüzyılda hızla gelişen teknoloji ve değişen dünya koşulları, eğitim teknolojilerinin eğitimin niteliğini artırmada önemli bir potansiyel sunduğunu göstermektedir. Eğitim yönetimi, eğitim kurumlarının etkinliğini artırmak için yönetsel süreçleri incelerken, eğitim teknolojileri dijital araç ve yöntemleri öğrenme sürecine entegre etmeyi hedeflemektedir. Bu iki alanın ortak amacı, eğitimdeki gelişmelere uyum sağlamaktır. Pandemi döneminde dijitalleşmenin önemi, küresel eğitim sistemlerinin yeni dinamiklere uyum sağlama gereksinimini artırmış ve bu alanlardaki çalışmaların yoğun bir şekilde incelenmesine ihtiyaç doğurmuştur. Bu bağlamda, eğitim teknolojileri ve yönetimi alanındaki çalışmalara yönelik bibliyometrik analizler, araştırma eğilimleri, tarihsel gelişim ve öne çıkan konular hakkında önemli bilgiler sağlayacaktır.

Bibliyometrik analiz, bir disiplinin mevcut durumunu, araştırma eğilimlerini ve gelecekteki olası yönelimlerini anlamada etkili bir yöntemdir (Van Raan, 2019). Bibliyometrik analiz, içerik analizine dayalı bir yaklaşıma sahiptir. İçerik analizinin amacı, çalışmaların sistematik bir şekilde incelenmesidir. "Bibliyometri" terimi ilk kez 1969'da Alan Pritchard tarafından, istatistiksel ve matematiksel yöntemlerin bilimsel yazılara ve iletişim araçlarına uygulanması olarak tanımlanmıştır ve bu uygulama hızla kabul görmüştür (Polat, 2020). Bibliyometrik analiz, belirli bir konudaki araştırmaların gelişimini izlemek, literatürdeki güçlü ve zayıf yönleri ortaya koymak ve araştırma hedeflerinin içerikle uyumunu değerlendirmek açısından önemli bir katkı sunmaktadır (Eren, 2023).

Bu araştırmanın amacı, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri kavramlarının beraber alındığı Web of Science veri tabanındaki çalışmaların bibliyometrik analiz yöntemiyle incelenmesidir. Yapılan analiz hem eğitim çalışanlarına hem de akademik literatüre yön verici katkılar sunacağı ve bu yönüyle araştırmanın özgün bir nitelik taşıdığı düşünülmektedir. Türkiye'de yapılan çalışmalar genellikle yalnızca Türkçe kaynakları ele aldığından sınırlı kalabilmektedir. Ancak bu çalışma, Web of Science gibi uluslararası alanda kapsamlı veri tabanları kullanılarak gerçekleştirildiği için daha geniş bir kapsam sunmaktadır. Eğitim yönetimi ve eğitim teknolojilerini birlikte ele alan ulusal ve uluslararası yayınlar sınırlıdır. Bu çalışmada, Vosviewer yazılımı ile veriler görselleştirilmiş olup, bu sınırlılıklar çalışmanın kapsamını etkilemektedir.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Eğitim Yönetimi Kavramı

Yönetim, insanlık tarihi kadar eski bir kavram olmakla birlikte, bir akademik disiplin olarak sistematik incelenmesi son yüzyılda önem kazanmıştır. Yönetim, bireylerin ve grupların iş birliği yaparak hedeflerine ulaşmasını sağlayan bir süreç olarak tanımlanır ve hem günlük yaşamda hem de organize yapılar içinde kritik bir rol üstlenir (Fayol, 2005). Eğitim yönetimi ise, eğitimin organizasyonu ve liderliği ile ilgilenen önemli bir alt disiplin olarak öne çıkmaktadır. Eğitim yönetimi, öğretmenler, yöneticiler ve politikacılar için sadece yönetsel kararların alınması değil, aynı zamanda eğitim politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasında da kritik bir işlev görmektedir (Şahin, 2023). Ghasemy ve Hussin (2014) bu bağlamda, eğitim yönetiminin eğitimi bir değişim aracı olarak kullanma sürecinde merkezi rol oynadığını vurgulamıştır. Ayrıca, Kotzé ve Niemann (2006), eğitim örgütlerinin çevreleriyle olan ilişkilerine ve bu ilişkilerin yönetim sürecine olan etkisine dikkat çekmişlerdir. Bu bağlamda, eğitim yönetimi yalnızca içsel dinamiklerle değil, aynı zamanda dışsal faktörlerle de şekillenen bir süreçtir. Bunun yanı sıra, eğitim yönetimi sadece teorik çerçevelerle sınırlı kalmayıp, bu çerçevelerin işleve dönüştürme becerisiyle de öne çıkar.

Ding (2018), eğitim yönetiminin üç temel işlevini; bilgi verme, inançlara dönüştürme ve bu bilgiyi pratiğe aktarma olarak tanımlamış ve bu işlevlerin eğitimde sürdürülebilir başarının anahtarı olduğunu belirtmiştir. Buna ek olarak, Türk araştırmacılar da bu alana önemli katkılar sunmuşlardır. Özellikle Karip (2020), Türkiye’de eğitim yönetiminin yerel dinamiklerle nasıl şekillendiğini ve eğitim politikalarının yerelleştirilmesinde yöneticilerin stratejik rollerini analiz etmiştir. Başka bir çalışmada, Çelik (2019), Türkiye’deki eğitim yöneticilerinin liderlik tarzlarını incelemiş ve bu liderlik stillerinin eğitimde kaliteyi artırmada ne denli etkili olabileceğini tartışmıştır. Bu araştırmalar, eğitim yönetiminin sadece teorik bir disiplin olmadığını, aynı zamanda uygulama alanında da eğitim sisteminin etkinliğini artıran bir unsur olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, eğitim yönetimi, değişen küresel ve yerel dinamikler doğrultusunda sürekli gelişen ve önem kazanan bir çalışma alanıdır.

2.2. Eğitim Teknolojileri Kavramı

Teknoloji, hayatı kolaylaştıran bir araç olarak bilimsel bilgiye dayanır ve insan faaliyetlerini destekleyen bir unsur olarak görülür (Demirel, 2003). Teknoloji sadece bilimsel bilginin uygulanması değil, aynı zamanda insanların problemlerini çözmeye ve yaşam kalitesini artırma sürecidir. Koşar ve diğerleri (2003), teknolojiyi üretim, hizmet ve ulaşım alanlarında bilimsel bilginin uygulanması olarak tanımlarken, Postman (1993) teknolojiyi toplum üzerindeki etkilerine göre şekillenen bir yapı olarak değerlendirmiştir. Benzer şekilde, Arpa (2020) teknolojiyi, insan çabaları sonucu somut araçlar geliştiren bir süreç olarak vurgulamıştır. Bu bağlamda, teknolojinin sadece bir araç değil, aynı zamanda toplumsal değişim ve gelişim için bir katalizör olduğu söylenebilir.

Eğitim teknolojileri, eğitimin amaçlarına ulaşmak için teknolojik araçların kullanılması sürecidir ve bu araçlar eğitimde etkinliği artırmak amacıyla kullanılır (Demirel, 2003). Eğitim teknolojilerinin en önemli özelliği, eğitimin hem sürecine hem de sonucuna etki etmesidir. Bates (2015), eğitim teknolojilerinin öğrenme süreçlerini nasıl dönüştürdüğünü vurgulamış ve bu dönüşümün eğitimciler tarafından benimsenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Ergin (1991), eğitim teknolojilerinin sürece, öğretim teknolojilerinin ise ürüne odaklandığını belirtirken, Laurillard (2012), teknolojinin öğrenci merkezli öğrenmeyi destekleyici yapısına dikkat çekmiştir. Ünal ve Kürüm (2009), son yıllarda eğitimde kullanılan donanım ve yazılım araçlarının hızlı gelişimiyle eğitim teknolojilerinin büyük bir ivme kazandığını ve bu gelişmelerin eğitim alanına önemli katkılar sağladığını vurgulamışlardır.

3. Materyal ve Metot

Araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz, yapılan çalışmaların, yayınların, yılların, yazarların, yazar sayısının ve yayınlanan dergilerin konularının nicel ve nitel olarak incelenmesine dayanan bir yöntemdir (Yılmaz, 2017). Bu yöntem, araştırmacıların çalışılan alanlardaki yazarların, kuruluşların, ülkelerin ve dergilerin etkisini değerlendirmelerine olanak tanır. Aynı zamanda, bilimsel yazıları haritalamak ve araştırma konularına ilişkin anahtar kelimeler ile en çok atıf yapılan çalışmaları belirlemek için de faydalıdır (Eren, 2023).

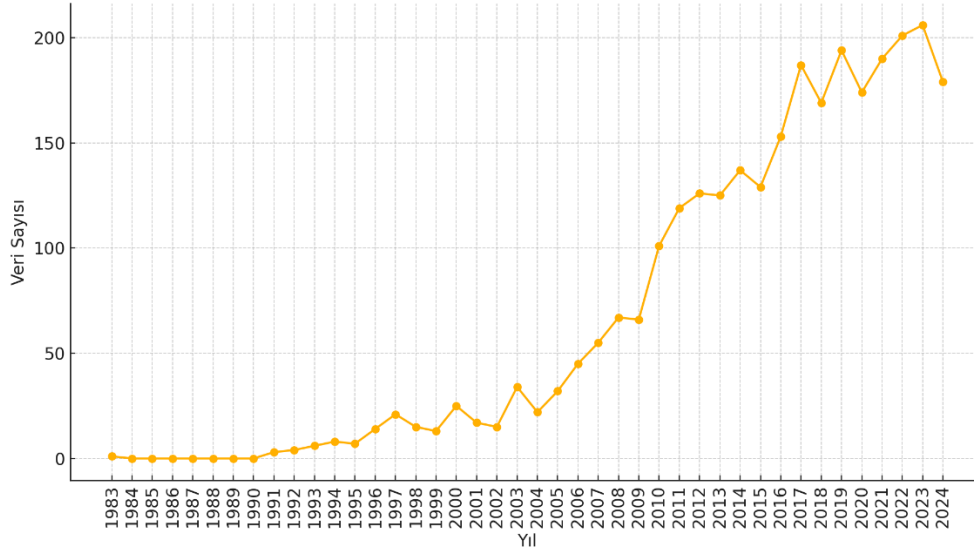
Bu çalışmanın amacı doğrultusunda, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri kavramlarının birlikte ele alındığı akademik çalışmalar, Web of Science veri tabanında taranarak bibliyometrik analiz yöntemi ile incelenmiştir. Araştırmada şu sorulara yanıt aranmaktadır:

- Web of Science veri tabanında taranan dergi, makale ve bildirilerde eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri konularını birlikte içeren çalışmaların yıllara göre dağılımı nedir?
- Bu çalışmalarda kullanılan anahtar kelimelerin yıllara göre toplam bağlantı gücü nedir?
- Eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri konularını beraber ele alan ve literatüre en fazla katkı sağlayan üniversiteler hangileridir?

Çalışma kapsamında, 1983-2024 yılları arasında Web of Science veri tabanında "educational administration" ve "education technology" anahtar kelimeleri birlikte kullanıldığı yayınlar taratılmış, toplam 2.864 çalışma olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada yer alan bulgular için kullanılacak Excel tabloları, Web of Science veri tabanından alınmıştır. Haritalamaya yönelik bulguların elde edilmesi amacıyla, Web of Science'tan indirilen veri seti BibTeX formatında kaydedilmiş ve VOSviewer yazılımına aktarılmıştır.

4. Bulgular ve Analiz

Eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri kavramlarını birlikte ele alan çalışmaların yıllara göre dağılımı Grafik 1’de gösterilmiştir.

Grafik 1. Yayınların Yıllara Göre Dağılımı

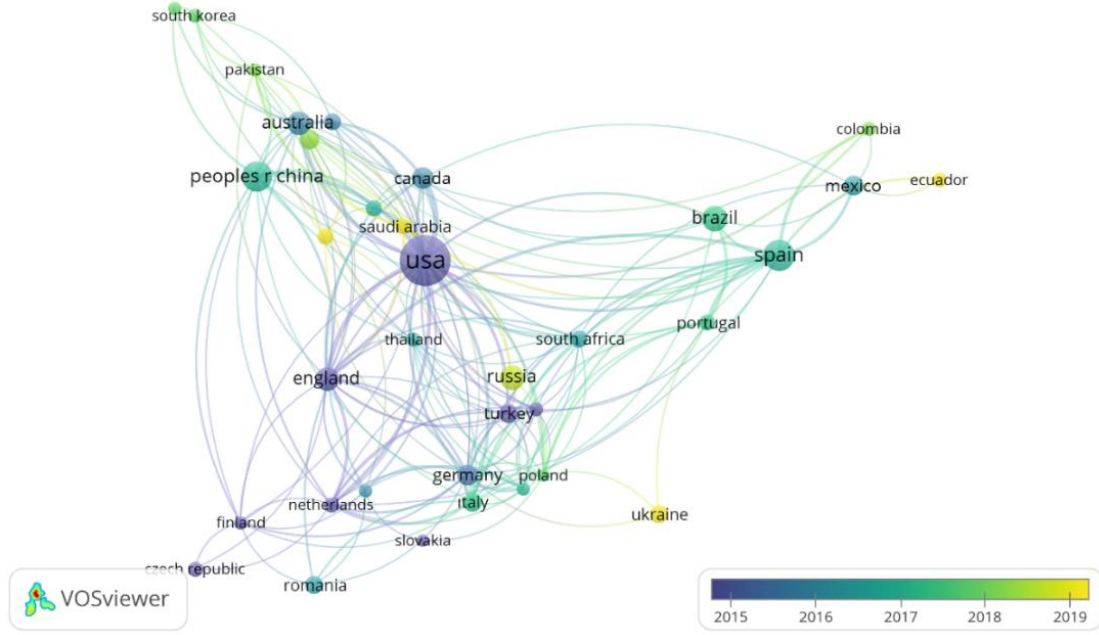
Grafik 1’de bulunan veriler incelendiğinde ortaya çıkan ilk yayının 1983 son yayının ise 2024 yılında olduğu tespit edilmiştir. Bu yayınların yıllara göre dağılımına bakıldığında ise bu iki konu başlığını birlikte ele alan yayınların 1983 ve 2000’li yılların başına kadar oldukça kısıtlı olduğu tespit edilmiştir. 2004 – 2014 yılı arasında yapılan çalışmaların sayısında hızlı bir yükseliş olduğu görülmektedir. Bu durum 2015 yılında küçük bir düşüş göstermiş olsa bile 2016 – 2024 yılları arasında dikkat çekici yükselişine devam etmiştir. Genel olarak bakıldığında, verilerde dalgalanmalar olmasına rağmen, uzun vadede veri üretiminde istikrarlı bir artış eğilimi gözlenmektedir.

Web of Science’da taranan, “eğitim yönetimi” ve “eğitim teknolojileri” kavramlarını birlikte ele alan yayınların ülkelere göre dağılımı Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Yayınların Ükelere Göre Dağılımı

Ülkeler	Dokümanlar	Alıntı	Toplam Bağlantı Gücü
Amerika Birleşik Devletleri	766	9548	123
İngiltere	100	1287	57
İspanya	216	1134	53
İtalya	58	2534	39
Kanada	81	1226	36
Hollanda	32	2507	35
Almanya	72	637	33
Çin	194	1630	32
Avustralya	104	1569	30
Suudi Arabistan	39	282	24
Türkiye	60	444	24

Tablo 1 incelendiğinde, ülkelerin akademik üretkenlikleri ve bilimsel etki düzeyleri gösterilmiştir. Ülkeler, ürettikleri doküman sayısı, bu dokümanlara yapılan alıntı sayısı ve toplam bağlantı gücü gibi önemli metrik üzerinden karşılaştırılmıştır. Dokümanlar, alıntı sütunu ve toplam bağlantı gücü ülkelere göre karşılaştırıldığında Amerika Birleşik Devletleri’nin akademik üretkenlik açısından önde olduğu görülmüştür. Amerika Birleşik Devletleri’nin peşi sıra listede İngiltere, İspanya, İtalya gibi ülkelerin de yarı yarıya katkı sağladığı görülmüştür. Türkiye ise 444 alıntı ve 60 doküman ile 11. Sırada yer almaktadır.

Şekil 1. Yayınların Ülkeler Arası İş birliği Ağı

Vosviewer aracılığı ile oluşturulan görselde ülkeler arasındaki bilimsel iş birliği ağı temsil edilmiştir. ABD, iş birliği ağında merkezi bir konuma sahip olup birçok ülkeyle güçlü bilimsel bağlar kurmuştur. Türkiye ise daha çevresel bir konumda yer almakta olup Almanya, Suudi Arabistan gibi ülkelerle kısıtlı iş birlikleri yapmaktadır. Ayrıca görseldeki renkler, iş birliklerinin zamanla arttığını göstermekte; özellikle İspanya ve Brezilya gibi ülkeler son yıllarda daha yoğun iş birliklerine girmiştir.

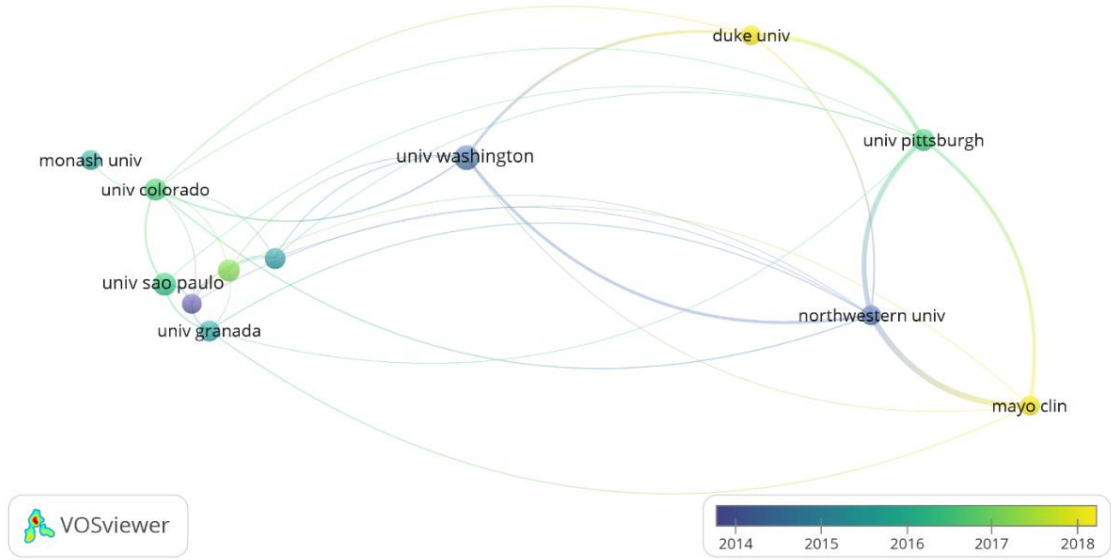
Araştırma kapsamında ele alınan kavramların birlikte çalışıldığı yayınların üniversitelere göre dağılımı Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Yayınların Üniversitelere Göre Alıntı Dağılımı

Üniversite	Alıntı Sayısı
Washington Üniversitesi	800
Mayo Clinic Üniversitesi	447
Northwestern Üniversitesi	377
Wisconsin Üniversitesi	356
Pittsburgh Üniversitesi	225
Colorado Üniversitesi	212
Duke Üniversitesi	126
Purdue Üniversitesi	116
Sao Paulo Üniversitesi	93
Monash Üniversitesi	78
Valencia Üniversitesi	44
Granada Üniversitesi	40

Tablo 2 incelendiğinde üniversitelerin alıntı sayıları açısından karşılaştırması yer almaktadır. Washington Üniversitesi, 800 alıntı ile ilk sırada yer almaktadır. Bu üniversiteyi Mayo Clinic Üniversitesi 447 alıntı ile,

Northwestern Üniversitesi 377 alıntı ile takip etmektedir. İlk beş üniversite arasında özellikle tıp ve biyomedikal alanında güçlü akademik etkiye sahip üniversiteler yer almaktadır. Valencia ve Granada Üniversiteleri ise daha düşük alıntı sayılarıyla Avrupa'daki bilimsel etkinliği göstermektedir.

Şekil 2. Yayınların Üniversitelere Göre İş Birliği Dağılımı

Şekil 2’de Vosviewer kullanılarak üniversiteler arasındaki bilimsel iş birlikleri ve zaman içerisinde iş birliği evrimi gösterilmiştir. Şekilde Washington Üniversitesi, Northwestern Üniversitesi ve Mayo Clinic Üniversitesi gibi prestijli kurumların iş birliği ağında merkezi bir konumda oldukları görülmektedir.

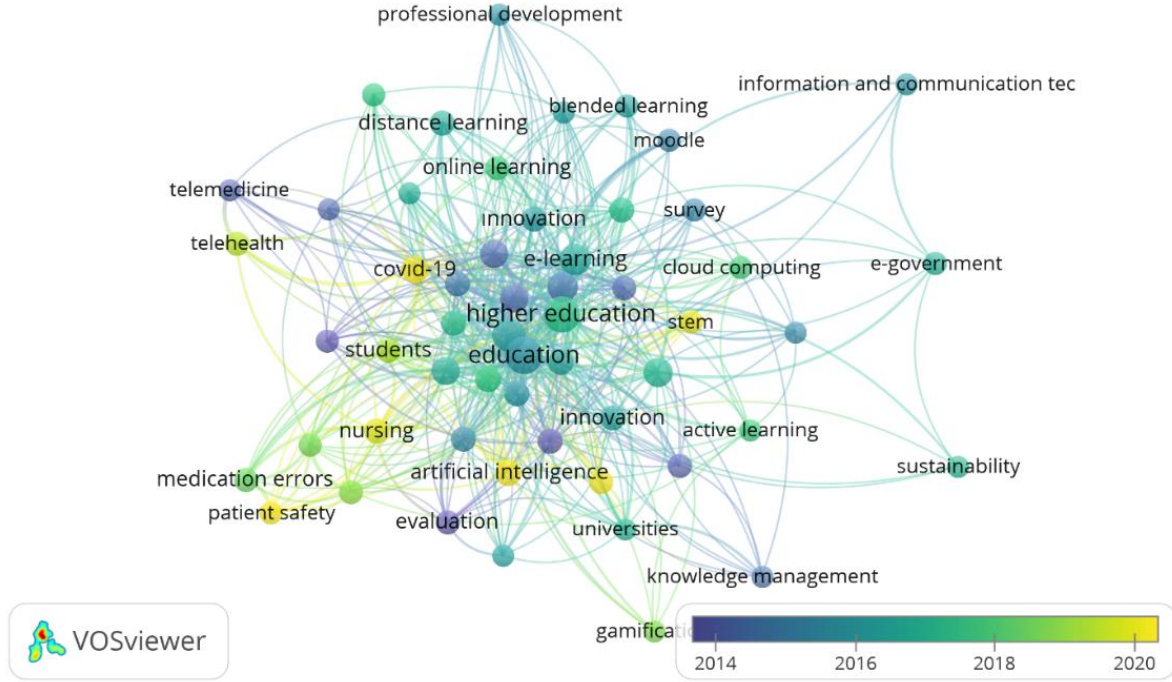
“Eğitim yönetimi” ve “eğitim teknolojileri” konu başlıklarını ele alan yayınlarda kullanılan anahtar kelimeler ve toplam bağlantı gücü Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. Yayınların Anahtar Kelimelere Göre Dağılımı

Anahtar Kelime	Toplam Bağlantı Gücü
Eğitim	198
Yükseköğretim	158
Teknoloji	131
E-öğrenme	75
Öğrenme	75
Bilişim ve Teknolojileri	73
Öğretim	62
Müfredat	61
Eğitim Teknolojisi	60
Yönetim	57
Uzaktan Eğitim	55

Bu tablo, eğitim ve ilgili alanlardaki anahtar kelimelerin toplam bağlantı gücüne göre sıralandığını ve araştırma eğilimlerini ortaya koymaktadır. Eğitim (198) en yüksek bağlantı gücüne sahip olup, bu alandaki

çalışmaların merkezinde yer almaktadır. Yükseköğretim (158) ve Teknoloji (131) de önemli odak noktaları olup, özellikle eğitimde teknolojinin artan rolünü vurgulamaktadır. E-öğrenme (75), Öğrenme (75) ve Bilişim ve Teknolojileri (73) gibi kavramlar, dijital eğitim uygulamaları ve bilişim teknolojilerinin eğitim süreçlerine entegrasyonunu göstermektedir. Öğretim (62), Müfredat (61) ve Eğitim Teknolojisi (60) ise eğitimde teknolojinin öğretim ve müfredat üzerindeki etkisine odaklanan çalışmalarda sıklıkla kullanılmaktadır. Yönetim (57) ve Uzaktan Eğitim (55) ise eğitimde dijitalleşme ve uzaktan eğitimle ilgili yönetsel süreçlerin önemine işaret etmektedir. Genel olarak, bu tablo, eğitimde teknolojinin artan rolünü ve yükseköğretim ile dijital eğitim arasındaki güçlü ilişkileri göstermektedir.

Şekil 3. Yayınların Anahtar Kelimelere Göre Dağılımı

Yükseköğretim alanında yapılan araştırma trendlerinin bibliyometrik analizini göstermektedir; bu analiz, COVID-19 ve teknolojik yenilikler gibi faktörlerden etkilenmiştir. Düğümler, önemli temaları ve konuları temsil etmekte olup, daha büyük daireler daha yüksek yayın sıklığını göstermektedir. "Yükseköğretim," "e-öğrenme" ve "öğrenciler" gibi belirgin kavramlar, son literatürde önemli odak alanlarını yansıtmaktadır. Renk gradyanı, bu temaların 2014'ten 2020'ye kadar olan zaman içindeki evrimini göstererek, pandemi döneminde ve sonrasında "çevrimiçi öğrenme," "tele sağlık" ve "yenilik" gibi konular etrafında araştırma faaliyetlerinde belirgin bir artış olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum, yükseköğretim alanında daha teknoloji odaklı yöntemlere doğru bir kayışı işaret etmektedir ve eğitim ortamlarında uyum sağlama gerekliliğini ortaya koymaktadır. Genel olarak, ağ, çeşitli eğitim stratejileri ve teknolojilerinin birbirleriyle olan bağlantılılığına işaret etmekte, yükseköğretimin gelişen trendleri için yeni araştırmalara olan ihtiyacı ortaya koymaktadır.

5. Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri alanında bibliyometrik analiz yönteminin uygulanmasıyla elde edilen sonuçları derinlemesine incelemeyi amaçlamıştır. Analiz, 1983-2024 yılları arasında Web of Science veri tabanında yayımlanan 2.864 akademik çalışmayı kapsamaktadır. Elde edilen bulgular, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri üzerine yapılan araştırmaların sayısında dikkate değer bir artış yaşandığını ortaya koymaktadır. Özellikle 2004 yılından itibaren bu alanda gerçekleştirilen araştırmaların hızla çoğaldığı ve özellikle COVID-19 pandemisinin ardından dijitalleşmenin eğitimdeki rolünün daha da önem kazandığı sonucuna ulaşılmıştır. Eğitim yönetimi ve teknolojileri arasındaki etkileşimin giderek artması, bu iki alanın birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğunu ve eğitim süreçlerinin etkinliğini artırmada kritik bir rol oynadığını göstermektedir.

Amerika Birleşik Devletleri, yüksek akademik üretkenlik düzeyi ile öne çıkarken, İngiltere, İspanya ve İtalya gibi ülkelerin de önemli katkılarda bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye'nin ise alandaki konumu,

444 atıf ve 60 doküman ile 11. sırada yer almasıyla dikkat çekmektedir. Bu durum, Türkiye'nin eğitim yönetimi ve teknolojileri alanındaki potansiyelinin artırılması gerektiğini göstermektedir. Ülkeler arası iş birlikleri incelendiğinde, ABD'nin merkezi bir konumda olduğu ve çeşitli ülkelerle güçlü bilimsel bağlantılar kurduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda, iş birliklerinin artırılması, uluslararası düzeyde daha güçlü bir akademik etki yaratma potansiyeli taşımaktadır.

Bu araştırmada, 2015 yılında yaşanan küçük bir düşüşe rağmen, 2016-2024 yılları arasında veri üretiminde istikrarlı bir artış gözlemlenmiştir. Verilerdeki dalgalanmalara rağmen, uzun vadede artış eğilimi dikkat çekicidir. Araştırma kapsamında belirlenen iki anahtar kelimenin, çalışmanın sonucunda en popüler terimler haline geldiği tespit edilmiştir. Gelecekte bu konuda çalışma yapacak araştırmacılara, bu anahtar kelimelerin yanı sıra diğer ilgili kavramların da ele alınabileceği önerilmektedir. Bu durum, alanın gelişimine katkı sağlayacak yeni perspektiflerin oluşturulması açısından önem arz etmektedir. Gelecek araştırmalarda, eğitim yönetimi ve teknolojileri alanındaki çalışmaların, daha geniş kapsamlı analizlerle ve yenilikçi yöntemlerle zenginleştirilmesi önerilmektedir. Bu sayede, alan yazındaki mevcut sınırlılıkların aşılması ve alana ilişkin daha derinlemesine bir bilgi birikiminin oluşturulması hedeflenmektedir. Bu tür araştırmalar, nicel verilerin ötesine geçerek nitel veri toplamayı ve analiz etmeyi hedeflemelidir. Eğitim yönetimi ve teknolojileri üzerine yapılan çalışmaların sadece İngilizce değil, Türkçe ve diğer uluslararası dillerde de yayımlanan literatürü kapsayacak şekilde genişletilmesi, alanın zenginleşmesine önemli katkılarda bulunacaktır. Türkçe yazılmış akademik çalışmaların incelenmesi, yerel eğitim sistemlerinin uluslararası dinamiklerle karşılaştırılmasına olanak tanıyarak daha derinlemesine bir bakış açısı sunabilir. Ayrıca, eğitim teknolojilerinin uygulamalı araştırmalarına daha fazla ağırlık verilmesi, dijital araçların öğrenme süreçlerine entegrasyonunu artıracak ve böylece eğitimin niteliğini yükseltecektir. Eğitimde dijitalleşme ve uzaktan eğitim uygulamalarının yönetimi üzerine gerçekleştirilecek çalışmalar, eğitim sistemlerinin yeni dinamiklere adaptasyonunu sağlamak için kritik bir öneme sahiptir.

Bu bağlamda, eğitim yönetimi ve teknolojileri alanında daha fazla disiplinler arası iş birliğinin teşvik edilmesi, akademik literatürdeki görünürlüğü artırmakla kalmayacak, aynı zamanda eğitim süreçlerinin geliştirilmesine yönelik yenilikçi yaklaşımlar geliştirilmesine olanak tanıyacaktır. Eğitimde dijital dönüşümün desteklenmesi, öğrenci ve öğretmenlerin dijital yeterliliklerini artıracak, böylece eğitim sisteminin genel başarısını olumlu yönde etkileyecektir. Sonuç olarak, eğitim yönetimi ve eğitim teknolojileri alanındaki araştırmaların daha geniş bir perspektiften ve disiplinler arası bir yaklaşımla ele alınması, bu alanda yürütülecek gelecekteki çalışmalara önemli katkılar sağlayacaktır. Özellikle, uluslararası ve yerel dinamiklerin birlikte değerlendirilmesi, alanın daha kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına olanak tanıyacak ve araştırmalara yeni bakış açıları kazandıracaktır. Bu doğrultuda yapılacak çalışmalar, eğitim yönetimi ve teknolojilerinin etkinliğini artırmaya yönelik stratejilerin geliştirilmesine de katkı sunacaktır.

Kaynakça

- Anderson, T., & Dron, J. (2011). Three generations of distance education pedagogy. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(3), 80-97.
- Archambault, É., Campbell, D., Gingras, Y., & Larivière, V. (2009). Comparing bibliometric statistics obtained from the Web of Science and Scopus. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 60(7), 1320-1326.
- Arpa, M. (2020). Teknolojinin insan yaşamına etkileri. *Teknoloji ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 18(2), 34-45.
- Bates, T. (2015). Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning. Tony Bates Associates Ltd.
- Bush, T. (2011). Theories of educational leadership and management. Sage Publications.
- Çelik, V. (2019). Eğitim yöneticilerinin liderlik tarzları ve eğitimde kalite. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29(3), 120-136.
- Demirel, Ö. (2003). Eğitim terimleri sözlüğü (2. baskı). Pegem A Yayıncılık.
- Ding, X. (2018). Educational management: Transforming information into beliefs and practice. *Journal of Educational Administration*, 56(2), 215-229.
- Engür, A. (2014). Teknoloji öğretmenlerinin okul müdürlerinin teknolojik liderlik becerileri hakkındaki görüşleri (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eren, G. (2023). E-Ticaret ile İlgili Akademik Yayınların Bibliyometrik Haritalama Yöntemi ile Analizi. Bartın Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme, Yüksek Lisans Tezi.
- Ergin, A. (1991). Eğitim teknolojisinin kısa tarihçesi. Ankara Üniversitesi Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES), 24(2), 371-385. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000686 adresinden erişildi.

- Fayol, H. (2005). Genel ve Endüstriyel Yönetim (Çev.: M. A. Çalıkoğlu), Ankara, Adres Yayınları.
- Ghasemy, M., & Hussin, S. (2014). Education as a Vehicle for Change.
- Karip, E. (2020). Türkiye’de eğitim yönetimi ve politika geliştirme. *Eğitim Yönetimi Araştırmaları Dergisi*, 18(1), 45-63.
- Koşar, E., Yüksel, S., Özkılıç, R., Avcı, U., Alyaz, Y. ve Çiğdem, H. (2003). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme (2. bs.). Pegem A Yayıncılık
- Kotzé, M., & Niemann, R. (2006). Educational Management in Context.
- Laurillard, D. (2012). Teaching as a design science: Building pedagogical patterns for learning and technology. Routledge.
- Leithwood, K., & Riehl, C. (2003). What we know about successful school leadership. *National College for School Leadership*.
- Polat, S. (2020). Sosyoekonomi Dergisinde Yayınlanan Makalelerin Bibliyometrik Analizi; 2005-2019 Dönemi. *Sosyoekonomi*, 28(45), 281-300.
- Postman, N. (1993). Technopoly: The surrender of culture to technology. Vintage
- Schrum, L., & Levin, B. B. (2009). Leading 21st century schools: Harnessing technology for engagement and achievement. Corwin Press.
- Şahin, F. (2023). Yönetime ilişkin temel kavramlar ve eğitim yönetimi. In N. Cemaloğlu & M. Özdemir (Eds.), *Eğitim Yönetimi* (ss. 4-5), Ankara, Pegem Akademi Yayıncılık.
- Ünal, S., & Kürüm, E. Y. (2009). Eğitim teknolojilerine giriş. Pelikan Yayınları.
- Van Raan, A. F. J. (2019). Measuring science: Basic principles and application of advanced bibliometrics. In *Handbook of Quantitative Science and Technology Research* (pp. 19-50). Springer.
- Yılmaz, G. (2017). Restoranlarda Bahşiş ile İlgili Yayınlanan Makalelerin bibliyometrik Analizi. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*. 65-79.

Etik, Beyan ve Açıklamalar

1. Etik Kurul izni ile ilgili;

- ☒ Bu çalışmanın yazar/yazarları, Etik Kurul İznine gerek olmadığını beyan etmektedir.
- ☐ Bu çalışmanın yazar/yazarları, Üniversitesi Etik Kurulu’nun tarih sayı ve karar ile etik kurul izin belgesi almış olduklarını beyan etmektedir.

2. Bu çalışmanın yazar/yazarları, araştırma ve yayın etiği ilkelerine uyduklarını kabul etmektedir.

3. Bu çalışmanın yazar/yazarları kullanmış oldukları resim, şekil, fotoğraf ve benzeri belgelerin kullanımında tüm sorumlulukları kabul etmektedir.

4. Bu çalışmanın benzerlik raporu bulunmaktadır.
